

Emma Ranta

Sydän sen tietää

Emma Ranta

Sydän sen tietää

SAGA Egmont

Sydän sen tietää

Cover image: Shutterstock

Copyright ©2022, 2025 Emma Ranta and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788727247946

1st POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

Vognmagergade 11, 2. 1120 Copenhagen

Uunituore pappi

– Tänään sitä ollaan sitten ensimmäistä kertaa pappia kyydissä, isä murjaisi samalla kun sito i solmiotaan.

– Sinä ja sinun huumorisi, äiti tuhahti.

Äiti käyttäytyi yleensä hillitysti, mutta teputti nyt edestakaisin, katsoi itseään välillä peilistä, kohensi hiuksiaan, tarkisti meikkiään, käyttäytyi aivan omituisesti. Hetan teki mieli kysyä, että äitiko sinne alttarille olikin hänen sijastaan menossa. Ei sen puoleen, kyllä häntä itseäänkin jännitti, vaikka hän yritti olla näyttämättä sitä.

– Tottahan se on, isä hymähti. – Mennessä kyydissä on ihan meidän oma Hetamme, mutta tullessa pappi.

– Kukapa olisi uskonut, Hannes virnisteli. – Jos joku olisi kymmenen vuotta sitten sanonut minulle, että olen jonain päivänä papin veli, olisin kuollut nauruun. Tai ainakin olisin ajatellut, että jaahas, isällä on salattu menneisyys ja jossain on tiukka-pipoinen sisko, josta en tiedä mitään.

– Olenko minä sinun mielestäsi tiukkapipo? Heta kysyi.

– Et ole, ja juuri sehän tästä asiasta niin kummallisen tekeekin. Jotenkin minä vielä ymmärsin sen, että aloit opiskella yliopistossa kaikenlaisia kummallisia aineita, mutta tätä en odottanut. Ajattelin, että menet kouluun opettamaan elämänkatsomustietoa tai miksi sitä nyt sanotaankaan. Tai että rupeat yliopiston tutkijaksi. Mutta että pappi!

– En minä enää pidä sitä kummallisena asiana, äiti puuttui keskusteluun. – Oikeastaan olen ihan innoissani.

– Siltä se tosiaan näyttää, Heta nauroi.

– Minutkin pakotit pistämään puvun päälle, isä jupisi. – En edes muista, milloin minulla olisi viimeksi ollut kraka kaulassa, mutta nyt tämä hemmetin hirttosilmukka on pujotettava kaulaan ja toivottava parasta, etten kuristu päivän aikana.

– Ja kaikki tuo kärsimys minun takiani, Heta virnisti. – Olen pahoillani.

– Sietää ollakin, veli valitti ja hiplasi omaa solmiotaan.

– Sinuahan ei kyllä kukaan pakottanut mukaan. Itse asiassa olen hämmästynyt, että olet siinä intoa piukassa.

– Intoako? Hannes sanoi ja pudisteli päätään. – Innosta en tiedä, mutta jokin uteliaisuuden tapainen voima minut kai tähän ajaa. Haluan nähdä, aiotko oikeasti tehdä sen. Minulla ei ole aavistustakaan, miten papiksi vihkiminen tehdään. Upotetaanko sinut johonkin altaaseen?

– Ei tietenkään, senkin hölmö! Siellä on piispa ja muutama avustava pappi, ja me vihittävät kävelemme albat päällä alttarille.

– Kuulostaa konfirmaatiopäivältä.

– Vähän sinne päin, Heta myönsi. – Sitten siellä edessä luetaan tietyn kaavan mukaiset jutut.

– Ja aikaahan tähän varmaan menee tuntikaupalla, Hannes

päätteli. – No, enköhän minä sen kestä, jos sinäkin siinä albassasi. Tuleeko Juho?

– Heti, kun ehtii. Heillä on tänään opintoihin liittyvä konsertti konservatoriolla. Juho yrittää livistää sieltä niin nopeasti kuin pääsee ja tulee sitten kirkkoon.

– Jos tulee. Minä ainakin saisin tuosta hyvän tekosyyntä olla poissa.

– No, sinä et olekaan Juho.

– Toisaalta mieluummin taidan kuitenkin tulla katsomaan sinun vihkimistäsi kuin mennä kuuntelemaan sitä Juhon joikamista, jota kai oopperalauluksi sanotaan.

– Äläs nyt, komea äänihän hänellä on, isä toppuutteli. – Mieluusti minä hänen tenoriaan kuuntelen.

– Juho on kylläkin baritoni, Heta korjasi.

– Minä en niistä mitään ymmärrä, mutta korkealta ja kovaa hän osaa vetää, sen tiedän.

– No niin, olemmeko me valmiita? äiti kysyi. – Eikö sinne tosiaan saa laittaa mitään meikkiä? Pitääkö sinun loppuelämäsi ajan kulkea luomuna?

– Ei tietenkään.

Heta alkoi jo kyllästyä äidin huolehtimiseen. – Minä nyt kuitenkin varmaan itken jossain kohdassa, joten on varmintä olla laittamatta mitään. Enhän minä muutenkaan paljon meikkaa.

– Hetan ei tarvitse, sillä hän on muutenkin nätti, isä sanoi ylpeänä. – Tulee meidän sukuumme.

– Ja minäkö olen sinun mielestäsi joku variksenpelätin vai? äiti kysyi haastavasti ja sai isältä taputuksen takamukselleen.

Minun hassu perheeni, Heta ajatteli mieli täynnä hellyyttä. Isä heitti kaikesta vitsiä, mikään asia ei ollut hänelle kovin vakava. Äiti taas kantoi välillä koko maailman murheita harteillaan. Siinä

missä isä nukkui yönsä tyytyväisenä kuin pieni possu, äiti pohti työasioita.

Heta mietti, kumpaan hän mahtoi tulla enemmän. Hän oli selvittänyt opiskelut kunnialla ilman sen kummempia paineita, mutta tästä eteenpäin elämä olisi erilaista. Selviäisikö hän kaikesta siitä, mitä ammatti toisi tullessaan? Tiesikö hän ollenkaan, mihin kaikkeen oli tänään lupautumassa? Entä jos hänestä ei kerta kaikkiaan olisi siihen ja hän joutuisi lopun ikäänsä kuuntelemaan veljensä vinoilua lyhyeksi jääneestä urasta?

– Mummi! Heta huudahti kirkon parkkipaikalla. – Sinä tulit sitenkin!

Heta kipitti kirkkaanpunaisen kuplavalokkarin luokse ja halasi mummia.

– En millään malttanut olla poissa, vaikka tässä vähän täytyi asioita järjestelläkin, mummi selitti.

Kun Heta oli pari viikkoa sitten soittanut Helena-mummille ja kutsunut tämän vihkimistilaisuuteensa, mummi oli todennut närkästyneenä, että tällaiset asiat olisi pitänyt tietää aikaisemmin. – Olen jo sopinut Pariisiin reissusta Ingan ja Birgitan kanssa, ja lähtö on juuri sinä sunnuntaina.

Siinä mummi nyt kuitenkin oli liehuvassa kukkamekossaan ja hattu päässä. Heta ei tuntenut ketään toista, joka olisi käyttänyt hattua, mutta Helenalla oli niitä kunnioitettava kokoelma. Tänä mummi oli valinnut päähänsä kohtalaisen hillityn härpäkkeen.

– Sinähän tiedät, että minä en ole kovin... miten sen nyt sanoisi... muodollisuuksista kiinnostunut ihminen, mummi muotoili. – En erityisemmin välitä istua töröttää hiljaa paikallani ja kuunnella jotain monotonista litaniaa.

– Tänäsinä sinä valitettavasti taidat joutua tekemään niin, Heta naurahti.

– Sinun takiasi teen sen mielelläni, vaikka kuten hyvin tiedät, en tätä sinun ammatinvalintaasi oikein ymmärräkään.

– Sekin on tullut selväksi, Heta myönsi.

– Toisaalta kyse on sinun elämästäsi, ei minun, joten älä anna minun mielipiteitteni vaikuttaa.

– En todellakaan!

Myös äiti oli ollut ensin kauhistunut kuultuaan, että Heta aikoi ottaa pappisvihkimyksen:

– Sitten koko suku ja ystäväpiiri on sinun kimpussasi aina, kun tarvitaan kastajaa, vihkipappia, hautaan siunaajaa. Minä jos kuka tiedän, millaista se on, kun kaikki tietävät ammattisi ja käyttävät sitä hyväkseen.

Äidin mieli oli muuttunut, kun Heta oli kertonut haaveilevansa työstä sairaalapappina. Äiti oli jopa hakeutunut työpäikallään keskussairaalassa juttelemaan sairaalapappien kanssa ja todennut keskustelun hyvin antoisaksi.

– Eivät he tyrkytä mitään viime hetken kääntymystä, vaan kulkevat rinnalla vaikealla hetkellä. Arvostan heitä suuresti.

– Mennäänkö jo, että saadaan hyvät istumapaikat, mummi hoputti muuta väkeä. – Kun tällainenkin kokemus elämään tupsahti, haluan nähdä kaiken paraatipaikalta.

– Eturiviin, maksoi mitä maksoi, isä hekotti.

– Entäs se sinun Pariisiin matkasi? Heta huolehti ja tarttui mummia käsipuolesta.

– Menen huomenna perässä, ei se sen monimutkaisempaa ole. Jään paitsi tämän illan samppanjalasillisista ja illallisesta, ja tulihan lennon muuttaminen vähän maksamaankin, mutta mitä väliä! Kerran täällä vain eletään!

– Kun tilaisuus on ohi, juodaan meillä kahvit, äiti totesi. – Ostin täytekakunkin.

Kinuskikakun, Heta tiesi. Helena-mummi ei voinut sietää kinuskikakkua, mutta koska Helenan luultiin parhaillaan olevan matkalla lentokentälle, kakku hankittiin sen mukaan. Onneksi muutakin tarjottavaa oli, joten ei Helena vaille herkkuja jäisi.

– Olihan se juhlallinen tilaisuus, Helena totesi ja käänteli käsissään Hetan tekemää tiikerikakkua.

Raidat olivat ilmeisesti kohdallaan, koska mummi totesi tyytyväisenä, että taisi olla konditoriasta haettu sekin.

– Eikä, ihan itse leivoin!

– Vai niin. No, vastedes sinun ei varmaan tarvitse kakkuja leipoa, sillä saat syödä niitä työpäivinä ihan riittävästi. Toivottavasti vatsasi kestää kaiken sen kahvinjuonnin.

– Eivätköhän ihmiset usko, kun heille sanoo, että nyt ei millään enää jaksa, Heta arveli.

– Pitääkö sinua nyt puhutella neiti pastoriksi? Hannes kysyi.

– Tästä tulee kyllä hauskaa. Voin huvittaa kavereita kertomalla pappisiskostani. Kukaan ei kyllä usko minua, mutta totuus on näköjään joskus tarua ihmeellisempää.

– Mikä tässä nyt muka niin hauskaa on? Heta ihmetteli. – Olenko minä sinun mielestäsi nyt jotenkin eri ihminen kuin muutama tunti sitten?

– Ihan samalta sinä kyllä näytät. Niskaan ei ilmestynyt siveydensipulia etkä alkanut puhua latinaa.

– Voi hyvänen aika sinun kanssasi!

– Minä ainakin tuen Hetaa tässä asiassa, Juho julisti ja kietoi käsivartensa hänen ympärilleen.

Heta ei ollut seurannut, missä kohtaa Juho oli tullut kirkkoon,

mutta kun tilaisuus oli päättynyt, hän oli nähnyt miehen takarivissä lähellä ulko-ovea. – Mihin hyvänsä Heta päätyykin, minä menen mukana.

– Tuskin sinulle on joka paikassa töitä, Heta epäili.

– Auto on keksitty, ja ainahan voin vaikka antaa laulu- tai pianotunteja. Tai vaikka alkaa johtaa paikkakunnan kuoroa. Kyllä tekevä töitä löytää.

Heta oikein tunsu, miten äiti, isä ja Helena-mummi katsoivat Juhoa kunnioittaen. Siinäpä vasta mies! Juho oli komea kuin filmitähti, lauloi kuin miespuolinen enkeli ja osasi sitä paitsi käyttää. Täydellinen mies, oli joku joskus sanonut. Saattoiko joku tosiaan olla aivan täydellinen?

Kun kahvit oli juotu, Helena-mummi pyysi Hetan toiseen huoneeseen, pois muiden luota.

– Minulla on sinulle lahja, mummi sanoi juhlallisesti ja otti laukustaan pienen rasian. – Haluan antaa tämän sinulle.

– Ohoh, tämäpä yllätys. Sinähän toit ison kimpun ruusuja, siinä olisi ollut tarpeeksi.

Hetan maisterinpapereita oli juhlittu talvella, ja mummi oli antanut hänelle silloin kohtalaisen suuren summan rahaa. Heta ei ollut uskonut mummin pitävän tämänpäiväistä niin tärkeänä asiana, että tämä oikein lahjan kanssa tulisi paikalle, vieläpä hartaasti odottamansa Pariisin matkan siirtymisen jälkeen.

– Halusin antaa tämän sinulle nyt, koska...

– Koska mitä? Heta hätkähti mummin äänen jotenkin outoa sävyä.

Helena oli tunnettu räväkkyystään, mutta vaikutti yhtäkkiä vaisulta ja väsyneeltä.

– Ei mitään, en minä mitään sen kummempaa aikonut sanoa.

Tämä on sukukalleus, jonka haluan tässä yhteydessä antaa sinulle, olethan ainoa naispuolinen lapsenlapseni.

Heta avasi sinisen samettirasian ja henkäisi ihastuksesta.

– Oi, miten ihana! Mistä olet saanut tämän? En muista nähneeni tätä koskaan kaulassasi.

– Olenko minä sinun mielestäsi sitä naistyyppiä, joka kulkee ympäriinsä hempeät helmet kaulassaan?

– Olen ajatellut, että kaikki naiset pitävät koruista. Siis jos nyt ylipäänsä koruista tykkäävät. Minulla itsellänihan on lähinnä rihkamakoruja, ja jokunen ylioppilasilahjaksi aikanaan saatu.

Mummin antama helminauha ei ollut ihan tavallinen. Sitä koiristi suuri kirkkaanpunainen kivi.

– Se on rubiini, mummi tiesi.

– Ihan aitoko?

– Totta vie se on aito. Olen aikanaan varmistanut sen kulta-sepältä. Hän arvioi helmien perusteella korun melko vanhaksi. Helmistä kuulemma pystyy päättelemään, miten ne on kasvatettu ja milloin. En muista enää tarkalleen, mitä hän sanoi. Halusin tietää, onko koru aito, ja siihen sain vastauksen. Koska en ole milloinkaan aikonut myydä tätä, en pyytänyt hinta-arviota.

– Mistä olet saanut tämän, vaariltako?

Jokin mummin katseessa paljasti, että se ei ollut totuus. Hyvän aika, oliko mummillla salaisuuksia! Heta kuvitteli tietävänsä mummist kaiken, olihan hän tuntenut tämän koko elämänsä ajan. Hän tuli ensimmäistä kertaa ajatelleeksi, että mummi oli ehtinyt elää yli viisikymmentä vuotta ennen hänen syntymäänsä.

Heta otti korun kämmenelleen ja pyöritteli sitä. Rubiinin tausta oli sileää metallia, ehkä jopa kultaa, ja hän tunsi jotain karheaa sormellaan. – Tänne on kaiverrettu jotain! Ovatko nämä nimikirjaimet?

Pikkukylän rauhaa, salaisuuksia ja romantiikkaa.

Tuore pastori Heta muuttaa Hannulan kylään. Ensisilmäyksellä Hannulan rauhallinen tunnelma vaikuttaa kotoisalta, ja syrjäinen kylä on muutenkin juuri sopiva paikka keskittyä hengen asioihin. Mutta Heta saa huomata olevansa väärässä, sillä pian alkaa näyttää siltä, että koko kylä on asettunut poikkiteloin häntä vastaan.

Eräs vanha neiti antaa Hetan kuulla kunniansa aivan joka käännteessä. Lisäksi kirkkoherran vaimolla vaikuttaa olevan jotain hampaankolossa, vaikka Heta ei käsitä, mikä syy tällä on olla mustasukkainen. Kolmanneksi, kirkko joutuu murren kohteeksi ja Heta-parka kolhiutuu siinä rytäkässä mustelmille. Ja sitten on vielä eräs mies, joka tuntuu ilmaantuvan aina sinne, missä Heta on. Mitä tyyppi oikein haluaa?

Kirjailija **Emma Rannan** romanttiset tarinat syntyvät neulomisen ja kirpputorilöytöjen bongailun lomassa. Häntä kiehtovat Suomen kesäiset pikkupaikkakunnat, vehreät metsät sekä vanhat hautausmaat.